

134.

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник Републике Србије“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) и члана 45. став 1. тачка 29. Статута општине Сента („Службени гласник општине Сента“ бр. 4/2019), а уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 320-40-09488/2022-09 од 14. октобра 2022. године, Скупштина општине Сента на седници одржаној дана 21. октобра 2022. године, донела је

З А К Л Ј У Ч А К

О УСВАЈАЊУ Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину

I.

УСВАЈА СЕ Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину.

II.

Овај Закључак објавити у „Службеном листу општине Сента“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Општина Сента
Скупштина општине
Број: 320-23/2022-I
Дана: 21. октобра 2022. године
Сента

Председник Скупштине општине Сента
Веселин Петровић с.р.

Образложење:

Сходно члану 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник Републике Србије“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је дана 14. октобра 2022. године донело Решење о давању претходне сагласности на предлог Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину бр. 320-40-09488/2022-09.

Сходно члану 45. став 1. тачка 29. Статута општине Сента („Службени гласник општине Сента“ бр. 4/2019) скупштина општине доноси програм подршке за спровођење пољопривредне политике и руралног развоја.

На основу горе наведеног, Скупштина општине Сента донела је закључак као у диспозитиву.

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), члана 45. став 1. тачка 29. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“ бр. 4/2019), Одлуке о буџету општине Сента за 2022. годину („Службени лист општине Сента“ бр. 31/2021), Одлуке о спровођењу мера подршке руралном развоју у општини Сента („Службени лист општине Сента“ бр. 1/2020), Скупштина општине Сента доноси

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ СЕНТА У 2022. ГОДИНИ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Сента се налази на северу Републике Србије, северном делу Аутономне Покрајине Војводине, североисточном делу Бачке. Граничи се са општином Чока на истоку, где природну границу представља река Тиса. На западу поток Чик представља границу са Бачком Тополом, а на северу према Кањижи и Суботици, на југу према Ади, границе су вештачки повучене. Укупна површина општине износи 293,4 km². Општину Сента чини пет насељених места: Сента, Горњи Брег, Богараш, Кеви и Торњош. Општина Сента, иако се територијално налази у североисточном делу Бачке, административно припада Севернобанатском управном округу.

Природни услови и животна средина: Према географском положају Војводина лежи у области умерено-континенталне климе, са извесним специфичностима у појединим реонима који се манифестују као елементи субхумидне и микротермалне, односно мезотермалне климе. Надморска висина Сенте је 84 m, средња јануарска температура -1,3 °C, а средња јулска 22,8 °C. Клима Сенте је континентална, са великим температурним осцилацијама, релативно хладним зимама и топлим летима. Распоред падавина током године показује највеће вредности у јуну 71 mm, а најмање у октобру 27 mm. Годишња количина падавина је око 588 mm. Гледано по годишњим добима, највише воденог талога се излучи у току лета 174 mm, најмање у јесен 122 mm, док се током вегетационог периода излучи 321 mm, што представља 55% укупне годишње суме падавина. Средња годишња релативна влажност ваздуха за подручје Сенте износи 80% при чему је највећа у децембру 88%, а најмања у јулу и августу 72%. Дате средње вредности су знак релативно сувог времена односно умерене влажности ваздуха. Просечна годишња облачност износи 56%. Најнижа вредност је у децембру 78%. Средњи годишњи број облачних дана (облачност већа од 80%) је 105,5; а ведрих (облачност мања од 20%) 68,2 дана. Годишња вредност осунчаности износи 2.073,5 часова или просечно 5,7 час/дан, те се може сматрати да је дужина осунчавања на простору Сенте задовољавајућа. Највећа осунчаност се јавља у јулу 297 часова, а најмања у децембру 49,7 часова. Према вредностима честина, праваца ветрова, тишина и њиховим брзинама, у структури годишње учесталости најзаступљени су ветрови из северозападног (166‰) и југоисточног правца (111‰), док најмању заступљеност имају ветрови из источног и јужног правца. Просечно годишње учешће тишина износи 196‰. Највећу брзину такође имају ветрови из југоисточног (2,62 m/s) и североисточног правца (2,59 m/s), а најмању ветрови из источног правца (1,69 m/s). Што се тиче броја дана са јаким ветром од 6 и више Бофора приближно око 8 дана, највише током пролећа и лета, а најмање у јесен. Релеф општине Сента се може поделити на три јединице: алувијална равница реке Тисе, лесна тераса и лесни плато. Алувијална равница реке Тисе се простире на десној и на левој обали реке. Њена надморска висина у близини Тисе је 78 m и ка истоку се благо подиже. Њену западну границу чини лесна тераса која почиње код насеља Адорјан, па удаљавајући се од реке Тисе приближава се железничкој линији Сента-Кањижа, а након тога узима правац према истоку, и следећи Топартску дуж на северној периферији Сенте код моста достиже обалу реке Тисе. У правцу југа, од старог прелаза преко реке Тисе скелом, постепено се шири, а код доње Тисине обале пресеца јарак старе кланице, те даље наставља стрмим зидом од 500 m дужине и 3-4 m висине, код чије основе се налазио стари ток реке Тисе, одвајајући од

лесне терасе Евжен - острво. Подручје Макош је у ствари алувијална равница реке Тисе и често је плавлено. Тако се близу корита реке таложио песак, док се даље од корита таложио муљ fine структуре и тако се повећала висина ове територије. Настанак алувијалне равнице је последица ерозионе делатности реке Тисе. Река је пре регулације створила велике кривине, меандре, који су често мењали своје место. Некада је корито било 5-7 km источније. Река је наносом који је нагомилала - који је по саставу мешавина глине и леса, продубила своје корито. Поред ерозивног рада реке Тисе, до настанка долине реке дошло је и деловањем Кориолисове снаге. Последица овог дејства је да је западна, односно десна обала реке Тисе претежно стрма и испрана. Лесна тераса се са запада граничи са лесном таблом, са истока алувијалним подручјем реке Тисе. Лесна тераса, на којој је и сам град изграђен, је што се састава тиче, већином испрани лес. Њена просечна надморска висина износи 84 m. На лесним терасама постоји неколико дециметара дубоке, проширене низине. Порозни материјал лесне табле пропушта део атмосферске воде, које у песку који се налази у доњем слојевима лесне табле, на мешовитом лесу, избијају на површину у облику извора. Лети вода са низина испарава, остављајући за собом минералне соли. Процес настанка слатине је сада храњен резервама соли подземних вода, пошто је ниво вода близу површине тла. Вода која доспева на површину тла испарава, а сува со остаје. Две трећине општине Сента припада лесном платоу Телечка. Горњи слој лесне табле се нагомилао током леденог доба, у периоду последњег залеђивања, под типично копненим условима од материје која је била ношена ветром. Њену површину покрива тло црне боје дебљине 30-40 cm, а испод овог слоја на појединачним местима се може наћи лес дебљине 3,7 m, местимично и до 5 m. Састав лесне земље чини 5-20 % кречњака, који се под дејством атмосферских вода садржајем нешто угљен диоксида који пада на површину лесног покривача, раствара. На подручју насеља Сента од природних водотокова највећа је река Тиса, која чини источну границу општине. Корито површинског водотока реке Тисе је веома стабилно, има хидраулички повољан профил усечен у песковите терене. Има мали пад, али знатну вучну снагу за пренос наноса. Квалитет површинских вода у општини може се пратити само на реци Тиси. За остале површинске водене површине (мелиорациони канали, мртваје, језера) нема поузданих података упркос томе што би њихов квалитет могао да укаже на присуство хемикалија на пољопривредним површинама, односно на остале загађености. Квалитет воде Тисе код Мартоноша узводно од Сенте је нешто бољи него што је то случај низводно од ушћа Мориша код Сегедина. По кисеоничком режиму количине раствореног кисеоника, БПК5 (биолошка потрошња кисеоника) као и БПК воде спадају у IIб категорију вода. Количине амонијака неколико пута су веће од максималне дозвољене количине. Врло често се виде нафтне мрље на површини воде који су пореклом од бродова различите величине. Пестициди и концентрација тешких метала су у границама максималне дозвољене концентрације. На основу просторне структуре града (мреже путева и стамбених блокова) може се прогнозирати да се у околини саобраћајних раскрсница количине аероседимената крећу изнад дозвољених граница. Количине сумпор-диоксида су пореклом од индустрије и од ложења у оним деловима града (у насељима сеоског типа), где досад домаћинства нису била прикључена на гасовод нити централно грејање из топловода. Квалитет ваздуха се прати месечно, а подаци из месеца августа 2022. године су следећи: на 2 мерна места - МЗ Кертек и Болница извршена је анализа аероседимента у којем су одређене концентрације укупних таложних материја, релевантних ањона и катјона, битне физичкохемијске особине падавина и тешки метали (олово, кадмијум, цинк), а у периоду од 7 дана мерене су концентрације укупних суспендованих честица ТСП на мерном месту МЗ Кертек. У 5 од 7 дана се у ТСП су одређени тешки метали и металоиди и то: арсен, кадмијум, олово, а током 1 дана селен. Током 7 дана, мерене су концентрације суспендованих честица ПМ10 и ПМ2.5 на мерном месту МЗ Кертек. На мерном месту МЗ Кертек извршена је и анализа сумпор диоксида, чађи и азотдиоксида током свих дана у месецу. Концентрација укупних таложних материја је на мерном месту МЗ Кертек и Болница у границама прописаним Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха Сл.гл РС бр.11/2010, 75/10, 63/13. (МДК- максимално дозвољена вредност је 450 $\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$) и износи 151.59 $\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$ за МЗ Кертек, а за Болницу 138.46 $\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$. Концентрације растворљивих и нерастворљивих материја (сулфати, хлориди, калцијум) су имале сразмене вредности изменим укупним таложном материјама. Током овог месеца утврђена је нормална рН вредност падавина на мерном месту МЗ Кертек која износи 6.86 као и на мерном месту Болница која износи 6,88. Концентрације тешких метала (цинк, олово, кадмијум) мерених методом аероседимента, биле су испод границе детекције на оба мерна места (Pb, Cd), док су концентрације цинка биле у оквиру прихватљивих према стручним доктринама. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха Сл.гл РС бр.11/2010 и 75/2010 не прописује максимално дозвољене вредности наведених метала у падавинама. Концентрација чађи, просечна месечна (МДК је 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) је била у границама прописаним Уредбом и просечно је износила мање од 6.0

$\mu\text{g}/\text{m}^3$, док је максимална просечна дневна концентрација била у границама МДК и износила је мање од $6,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Просечна месечна и просечне дневне концентрације сумпордиоксида (SO_2) су биле у прописаним границама за граничну вредност (ГВ) и толерантну вредност (ТВ) према Уредби (ГВ и ТВ је $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Просечно месечно је износила мање од $10,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а максимална просечна дневна измерена концентрација је била мање од $10,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Просечна месечна као и просечне дневне концентрације азотдиоксида (NO_2) су биле у границама прописаним за граничну вредност (ГВ) и толерантну вредност (ТВ) према Уредби (ГВ је $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а ТВ је $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и просечно месечно износила $6,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а максимална просечна дневна концентрација је била $13,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Концентрација укупних суспендованих честица ТСП су током свих 7 дана или у 100% била на мерном месту МЗ Кертек у границама прописаним према Уредби (МДК од $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), а кретале су се од $23,0$ до $49,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Просечна концентрација износила је $37,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, и у прописаним границама је. Концентрације арсена, кадмијума, олова, и селена су у укупним суспендованим (ТСП) честицама биле су у складу са стручним доктринама овом мерном месту. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха Сл.гл РС бр.11/2010, 75/2010, 63/2013 не прописује граничне вредности за метале у укупним суспендованим честицама. Концентрације суспендованих честица ПМ10 су током свих 7 дана или у 100% биле на мерном месту МЗ Кертек у границама прописаним према Уредби (ГВ и ТВ од $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), а кретале су се од $20,0$ до $40,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Просечна концентрација износила је $31,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, и у прописаним границама је. Сходно претходној анализи, у односу на доњу и горњу границу оцењивања (Доња ДГО $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ Горња ГГО $35 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ГГО је прекорачена у 3 од 7 узорака или у 42.85%, а ДГО је прекорачена у 5 од 7 узорака или у 71.42%. Концентрација суспендованих честица величине до $2,5 \mu\text{m}$ (ПМ2.5) је током свих 7 дана или у 100% на мерном месту МЗ Кертек била у границама прописаним према Уредби (ГВ од $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ТВ $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$), а кретала се од $5,0$ до $16,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Просечна месечна концентрација је $10,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ што је у границама за ГВ. Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, општина Сента располаже са $31,83$ ha шумског земљишта. У току последња два столећа деловањем антропогених фактора, вегетација територије Сента је измењена, мада на напуштеним локацијама можемо видети остатак од некадашњих аутохтоних вегетација. *Acer tatarico- Quercetum*: спој лужњака и жестике. Те шуме карактеришу тројни екотоп, односно прелазну зону између листопадних шума запада, степе североистока и субмедитеранских лишћарских шума јужних крајева. Најчешћи тип земљишта је чернозем. У састав шуме улазе: *Quercus pubescens*, *Qu. petraea*, *Qu. cerris*, *Acer tataricum*, *Ulmus minor*, *Carpinus orientalis*, *Tilia tomentosa*, *Prunus fruticosa*, *P. tenella*, *Cotinus coggygria* и др. *Salice - Populetum*: асоцијација топола и врба. Шуме врба и топола прате речне токове и везане су за рахла, песковита, шљунковита или иловаста земљишта алувијалног типа, која су током читаве године засићена речном водом. Доминантан положај у њима заузимају врсте из рода *Salix* и *Populus* или заједно неколико њих, формирајући извесне заједнице. *Festucina rupicolae*: шумостепске заједнице. Некада су највиши делови војвођанских равница и суседног подунавског региона наше земље били покривени степском вегетацијом. Данас су ове површине претворене у њивске културе, а шумостепа је потиснута на ободне делове и падине лесних платоа. На лесном платоу северне Бачке развија се заједница *Coronillo-Festucetum sulcatae*, чији деградацијски степен представља асоцијација *Taraxco - Festucetum valesiacaе*. Заједнице на песку су са јаче наглашеним ксерофилним карактером. Најсложенију структуру има асоцијација *Chrysorogonetum rannonicum* на пешчаним локацијама општине. Некадашња бујно развијена шумостепска вегетација је претворена у агрокултуру.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Укупан број становника општине Сента, по Попису из 2011. године износи 23.316 , што је у односу на 2002. годину пад од 2.252 становника, односно $8,81\%$. У поређењу са просеком на нивоу АП Војводине ($5,67\%$) и Републике Србије ($5,04\%$), овај пад је већи. Од укупног броја становника општине, Мађари чине око 79% , Срби око 11% , Роми око $2,5\%$, док су остали у значајно мањем уделу, или по броју или по неопредељености. Сходно овоме, преовлађује католичка и мањим делом православна вероисповест. С обзиром на мултиетнички састав општине, степен толеранције у општини Сента је израженији него код неке хомогене средине. На овом простору припадници различитих нација су већ вековима уназад научили да се може живети заједно. Двојезичност је заступљена у свим институцијама локалне самоуправе, као и у школама и предшколским установама. Просечна старост становника у општини Сента је нешто виша у односу на републички ниво ($42,2$), али значајно виши у односу на АП Војводину ($41,8$ година) и износи $42,7$ година. У складу са тиме

је и чињеница да је индекс старења становништва значајно већи у општини, и износи 121,45, у односу на Републику Србију (114,32) и нарочито АП Војводину (108,62).

Основни подаци природног кретања становништва

Територијална јединица	Број становника	Број становника	Број становника	Број становника	Природни прираштај 2011.	Природни прираштај 2011.
	1981.	1991.	2002.	2011.	апсолутно	релативно
Општина Сента	30.519	26.420	25.568	23.316	-210	-8,8
Севернобанатски округ	-	173.839	165.881	150.265	-1.267	-8,4
АПВ	2.034.782	2.032.406	2.031.992	1.931.809	-10.589	-5,4
Република Србија	9.332.000	7.595.636	7.498.001	7.186.862	-37.337	-5,2

Просечна старост становништва општине према полу, у односу на АПВ и РС и удео становништва преко 65 година старости

Територијална јединица	Пол	Година	Удео популације преко 64 године	Удео популације преко 64 године
		2011.	2009.	2011.
Општина Сента	Просек	42,7	16,74	19,07
	М	41,1		
	Ж	44,3		
АПВ	Просек	41,8	15,51	16,39
	М	40,2		
	Ж	43,3		
Република Србија	Просек	42,2	16,54	17,40

Диверзификација руралне економије: Мала пољопривредна газдинства су углавном суочена са проблемом нерентабилности, у првом реду због немогућности развоја специјализоване пољопривредне производње, па се из тих разлога врло често суочавају са великим проблемима на тржишту, односно тешко проналазе своје место у великој конкуренцији. Диверзификација пољопривредне производње је једно од могућих решења за овакву ситуацију. Пожељно би било да мала пољопривредна газдинства прошире асортиман својих производа односно да унесу промене, у своју, већ постојећу производњу, на породичном пољопривредном газдинству. Регистрована запосленост у општини Сента у другом кварталу 2022. године износила је 5.811, док је према евиденцији Националне службе за запошљавање у августу месецу 2022. године број незапослених лица у општини Сента износио 916.

Рурална инфраструктура: У погледу покривености домаћинства електричном енергијом у сенћанској општини, као и у осталим деловима региона, она је релативно висока и креће се на нивоу од скоро 100%. То се може сматрати изузетним, а последица је чињенице да је електрификација Сенте обављена средином прошлог века, у оквиру кампање у тадшњој СФРЈ, да се она потпуно електрификује и индустријализује. Слична је ситуација и на нивоу Севернобанатског округа и Војводине у целини. Када је у питању квалитет електричне енергије код потрошача, може се изразити мање задовољство, јер је струја нестабилна у погледу напона, често су се појављивале несташице, што утиче на квалитет живота и поузданост у односу на стабилности напона. Данас је овај проблем интензивно превазиђен. Испоручена електрична енергија у 2012. години је износила 124.205.300 kWh. У односу на 2011. годину забележен је пад од 1,37%. Стопа раста од 2003. до 2012. године износи 1,67. Од укупног утрошка електричне енергије око 40% отпада на домаћинства. Дужина електричне мреже износи око 400 km и то претежно ваздушном линијом. Губици у мрежи износе око 10%, што се сматра сасвим прихватљивим. На салашарском подручју има дугачких нисконапонских извода где су напонске прилике слабе. На овај начин електроенергетски систем спречава развој села. Поред осталог, слабе су могућности заливања електричним пумпама што није добро за пољопривреду, поготово за повртарство. У насељеним местима сеоског типа становништво се снабдева водом искључиво из микроводовода: Торњош 7, Горњи Брег 10,

Кеви - Бурањшор 5, Богараш 1. У Сенти укупан број потрошача је 20.970, од којих је 19.570 прикључено на градску водоводну мрежу, а око 1.400 становника користи воду из 4 микроводоводне мреже којима управља група грађана. У Сенти се отпадне воде из домаћинства одводе градском канализацијом (2005. године изграђен је и стављен у погон пречистач отпадних вода). По прикључењу на канализацију сукцесивно се врши дезинфекција и затрпавање септичких јама, упојних бунара. На територији општине Сента са подацима из 2013. године, 67% домаћинства је прикључено на канализациону мрежу. Број прикључака на канализацију према врсти објеката: домаћинства 6.322, установе 16, индустријски и занатски објекти 181. Некадашња фабрика „Alltech Србија“ или данас Biospringer RS д.о.о. Сента своје технолошке отпадне воде решава независно од градског система канализације. Фабрика има свој пречистач (релативно нов од пре пар година), свој излив и своју црпну станицу. О квалитету пречишћене воде ЈКСП нема податке. Фабрика је прикључена на водовод и канализацију за своје санитарне потребе. Организовано збрињавање отпадних материја у Сенти почело је пре више од 40 година. Данас је обавезним организованим одвозом отпадних материја обухваћена практично целокупна територија града, тј. целокупно становништво и сви привредни и инфраструктурни објекти у граду, а последњих неколико година обухваћена су и насељена места сеоског типа (Торњош, Горњи Брег и Богараш). Отпад се на месту настанка сакупља из индивидуалних стамбених зграда у типизираним кантама и нетипизираним посудама и врећама; из станова вишеспратница у типизираним контејнерима или типизираним кантама; у индустрији у типизираним контејнерима (посебно се сакупљају отпаци слични комуналним отпацама, који се одлажу на депонију), а отпаци који се могу користити као секундарне сировине сакупљају се у посебно типизираним контејнерима или на посебном простору. Одвожење врши организовано Јавно комунално стамбено предузеће из Сенте, специјалним возилима. Основна концепција решења збрињавања отпадних материја у Сенти састоји се од: организованог прикупљања, одвоза и одлагања отпадних материја на одговарајућу санитарну депонију. Санитарна депонија је формирана на месту позајмишта земље (цигларске јама) индустрије грађевинске опеке, која се налази недалеко од града, на јужној страни. Објекти санитарне депоније су оспособљени за прихват чврстих отпадака. Одлагање отпадака на овој локацији се врши од 2001. године.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, у општини Сента 1.783 газдинстава користи 20989,53 ха, од укупно расположивог земљишта површине 23757,05 ха. Од пописа пољопривреде из 2012. године, ситуација са пољопривредним земљиштем у државној својини је значајно измењена због Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (реституције), односно површина враћених претходним власницима- њиховим наследницима. Тренутна површина пољопривредног земљишта у државној својини која се издаје у закуп на територији општине Сента износи око 3.417 ха, од чега 1097,4 ха користе физичка лица, а 2319,6 ха користе правна лица.

Вишегодишњи засади: Према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, општина Сента располаже са 144,97 ха воћњака (Богараш 3,23 ха, Горњи Брег 24,62 ха, Кеви 6,34 ха, Сента 97,51 ха, Торњош 13,27 ха) и 9,79 ха винограда (Горњи Брег 1,60 ха, Кеви 0,73 ха, Сента 6,51 ха, Торњош 0,95 ха). Број газдинстава која имају воћњаке и површине под бобичастим воћем износи 409, од тога у Богарашу 10, Горњем Брегу 101, Кевију 30, Сенти 210 и Торњошу 58.

Сточни фонд: Општина Сента располаже добрим условима за развој сточарства због својих природних карактеристика. Наиме, на територији општине се налази 745,99 ха ливада и пашњака што погодује номадском, полуномадском сточарству и држању животиња на отвореном. Према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, 1.783 пољопривредних газдинстава се бави сточарством, од тога у Богарашу 142, Горњем Брегу 402, Кевију 193, Сенти 757 и Торњошу 289.

Структура сточног фонда према врсти стоке

Врста	Број - комад
Говеда	7.253
Свиње	24.602
Овце	8.582
Козе	479
Коњи	99
Магарци, мазге и муле	14
Живина	34.642
Кунићи	402
Пчелиња друштва	483

Механизација, опрема и објекти: Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, сенћански пољопривредници користе механизацију, у обиму наведену у табели испод. Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, сенћански пољопривредници користе следећу опрему у следећем обиму: инкубатор - 20 ком, муљалице за грожђе - 6 ком, опрема за печење ракије - 161 ком, опрема за цеђење меда - 31. Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, сенћански пољопривредници користе објекте, у обиму наведеном у табелама испод.

Пољопривредна механизација у Сенти

Врста механизације	Број механизације
Једноосовински трактори	226
Двоосовински трактори	1.617
Универзални житни комбајни	112
Силажни комбајни	80
Остали комбајни	5
линија за шећерну репу	25
Берачи кукуруза	234
Вадилце кромпира	14
Плугови	1.125
Подривачи	121
Разривачи	51
Тањираче	592
Дрљаче	611
Сетвоспремачи	534
Ваљци	212
Ротофрезе	54
Растурачи минералних ђубрива	508
Растурачи стајњака	240
Сејалице	590

Пољопривредна механизација у Сенти

Врста механизације	Број механизације
Цистерне осочаре	17
садилице	118
Култиватори шпартачи	583
Прскалице	688
Атомизери	16
Приколице	1.413
Цистерне	38
Машине за машинску мужу	384
Косилице	407
Пресе - балирке	280
Пумпе	140
Тифони - мањи	74
Кишна крила	49
Линеарни системи	29
Елеватори	405
Млинови	994
Круњачи	982
Ровокопачи	35
Машине за калибрање, вакумирање и паковање	4

Пољопривредни објекти у Сенти

Врста објекта	Број објеката
Везано држање говеда са чврстим стајњаком и осоком	113
Слободно држање говеда са чврстим стајњаком и осоком	49
Остали објекти за говеда	725
Објекти за свиње са делимично решеткастим подом	38
Објекти за свиње на простирци	221
Остали објекти за свиње	1.456
Објекти за кокошке носиље - кавези са решеткам	31
Објекти за кокошке носиље - остали	798
Објекти за смештај остале стоке	242
Објекти за смештај пољопривредних машина и опреме	590
Кошеви за кукуруз	1.503
Амбари	54
Силоси	24
Сушаре	33
Објекти за смештај осталих пољопривредних производа	160
Објекти за смештај сена и сламе	782
Објекти за силажу	31
Пластеници	295
Објекти за кокошке носиље на простирци	70

Радна снага: Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, на укупно 1.770 породичних газдинстава има укупно 30 стално запослених лица, од којих је 24 мушкараца и 6 жена. Број правних лица и предузетника износи 13, док укупан број запослених износи 229 лица. Менаџери на газдинствима су у већини случајева мушкарци (1.372), док је

број жена менаџера знатно мањи (398). Такође, имамо 13 менаџера газдинстава правних лица и предузетника, од чега 10 мушкараца и 3 жене. Од укупног броја менаџера који износи 1.783, укупно 1.006 лица има искуство стечено пољопривредном праксом, 46 лица која су завршила курс из области пољопривреде, 146 лица која су завршила средњу школу из области пољопривреде, 469 лица која су завршила неку другу средњу школу, 38 лица која су завршила вишу школу или факултет из области пољопривреде, 78 лица која су завршила другу вишу школу или факултет.

Структура пољопривредних газдинстава: Према подацима пописа пољопривреде из 2012. године, преузетим са сајта Републичког завода за статистику, у општини Сента је регистровано 1.783 газдинстава. Укупна површина земљишта у власништву газдинстава износи 19883,23 ха, површина земљишта узетог у закуп износи 10523,52 ха, док површина земљишта датог у закуп износи 6649,70ха.

Производња пољопривредних производа: У општини Сента, од 1.783 газдинстава, њих 1.639 имају оранице и баште, на укупно 20046,64 ха. Укупно 1.531 газдинство се бави производњом жита на укупно 14342,91 ха (пшеница 5382,46 ха, раж 5,28 ха, јечам 619,72 ха, овас 105,57 ха, кукуруз 8152,51 ха, остало 77,37 ха). Укупно 8 газдинстава се бави производњом махунарки на укупно 3,43 ха (пасуљ 3,43 ха). Укупно 37 газдинстава се бави производњом кромпира на укупно 38,83 ха. Укупно 115 газдинстава се бави производњом шећерне репе на укупно 1181,43 ха. Укупно 556 газдинстава се бави производњом индустријског биља на укупно 2975,22 ха (дуван 111,42 ха, уљана репица 27,74 ха, уљана тиква 2,13 ха, сунцокрет 1647,19 ха, соја 599,16 ха, лековито биље 119,08 ха, остало индустријско биље 468,5 ха). Укупно 110 газдинстава се бави производњом поврћа, бостана и јагода на укупно 273 ха - пластеници и стакленици 10,79 ха, на отвореном за свежу употребу 74,66 ха, на отвореном за индустријску прераду 187,55 ха, од тога: парадајз на 3,12 ха, купус и кељ на 7,83 ха, паприка на 101,28 ха, црни лук на 35,22 ха, бели лук на 0,4 ха, карфиол на 21,73 ха, шаргарепа на 6,9 ха, грашак за зелено зрно на 0,38 ха, остало свеже поврће на 93,41 ха, бостан на 1,41 ха, јагоде на 1,32 ха. Укупно 501 газдинство се бави производњом крмног биља на укупно 1185,03 ха (мешавина трава на 12,06 ха, кукуруз за силажу на 154,44 ха, детелина на 711,12 ха, луцерка на 292,88 ха, остале крмне легуминозе на 0,58 ха, остало биље које се жање зелено на 10,67 ха, остало коренасто и зељасто крмно биље 3,28 ха). Укупно 27 газдинстава се бави производњом цвећа и украсног биља на укупно 16,53 ха.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Општину Сента карактеришу два модела удруживања пољопривредних произвођача, удруживање кроз земљорадничке задруге и удруживање кроз пољопривредна удружења грађана. На територији општине Сента постоје две земљорадничке задруге, Агросун у Сенти и Напредак у Горњем Брегу. Земљорадничка задруга „Агросун“ из Сенте основана је 1990. године, са претежном делатношћу гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица и броји укупно 286 задругара. Земљорадничка задруга „Напредак“ из Горњег Брега основана је 2000. године, са претежном делатношћу гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица и броји укупно 22 задругара. Такође, на територији општине Сента делују два удружења грађана регистрована за обављање делатности из области пољопривреде, Удружење пољопривредника Сента и Удружење пољопривредника Кеви. Циљ њиховог рада јесте континуирана едукација пољопривредних произвођача, посете сајмовима, реализација пројеката за унапређење стања у пољопривреди и друго.

Трансфер знања и информација: Општина Сента, преко Одељења за привреду и локални економски развој, у оквиру кога се обављају послови везани за пољопривреду и рурални развој, пружа континуирану подршку пољопривредним произвођачима са територије општине Сента. Општина, преко јавног конкурса пружа подршку удружењима грађана за реализацију њихових програмских активности и свакодневног функционисања. Такође, годинама уназад, општина финансира трошкове усавршавања и унапређења знања пољопривредних произвођача и стицања нових контаката, а кроз одласке на сајмове пољопривреде у земљи и иностранству, који треба да допринесу развоју пољопривреде на територији општине у целини.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	850.000,00	0,00	100	20.000,00	0,00
	УКУПНО		850.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	2.900.000,00	100	0,00	0,00
2	Управљање ризицима	104	400.000,00	40	20.000,00	0,00
	УКУПНО		3.300.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Суфинансирање закупа пијачног простора	601	850.000,00	0,00	100	15.000,00	0,00
	УКУПНО		850.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	5.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	850.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	3.300.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	850.000,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Корисници мера подршке су регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Сента. Општи циљ пружања подршке јесте оснаживање пољопривредних произвођача кроз унапређење постојећег стања у области сточарства и пчеларства, као и правовремено управљање ризицима, те пружање олакшица у виду суфинансирања закупа пијачног простора чиме ћемо додатно пружити подршку пољопривредним произвођачима са територије општине Сента.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника подстицајних средстава вршиће се путем средстава јавног информисања (локалних медија), веб странице општине Сента, као и преко удружења пољопривредника.

Мониторинг и евалуација: Одељење за привреду и локални економски развој Општинске управе општине Сента, обрађује поднете захтеве, процењује, комплетира, проверава исправност и веродостојност приложених докумената по свакој појединачној пријави. По претходно поменутој административној провери, Комисија за развој пољопривреде општине Сента формирана од стране председника општине Сента вршиће оцену пристиглих пријава, те дати предлог председнику општине Сента за доношење Одлуке о додели средстава. Комисија за развој пољопривреде врши надзор над наменским утрешком додељених подстицајних средстава.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: Подацима утврђеним Пописом пољопривреде из 2012. године, анализом стања на терену, те узимањем у обзир свих природних фактора који детерминишу развој пољопривреде на територији општине Сента, наметнула се потреба за пружањем подстицаја пољопривредним произвођачима, а у области сточарства. Све именице које се код ове мере користе у мушком роду, истовремено обухватају и именице у женском роду.

2.1.2. Циљеви мере: Циљ ове мере јесте пружање подршке регистрованим пољопривредним произвођачима - носиоцима комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава у виду доделе регреса за набавку репродуктивног материјала за вештачко осемењавање и извршене ветеринарске услуге, а према потребама држаоца млечних крава и крмача, у циљу побољшања расног и генетичког састава основних стада.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 10/13, 142/14, 103/2015 и 101/2016), Националном стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014 - 2024 и Националним програмом за пољопривреду. Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком и представља подршку локалним пољопривредним газдинствима у постизању циља развоја сточарства и повећања сточног фонда.

2.1.4. Крајњи корисници: Физичка лица - регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Сента - носиоци комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава, која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, са пребивалиштем на територији општине Сента.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац пријаве није у обавези да приликом подношења пријаве приложи бизнис план.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Подносиоци пријаве, претходно дефинисани крајњи корисници, морају испуњавати опште критеријуме: да су уписани у регистар пољопривредних газдинстава и да се налазе у активном статусу; да имају пребивалиште на територији општине Сента; да бројно стање грла на пољопривредном газдинству у тренутку подношења пријаве није веће од 15 евидентираних грла млечних крава, односно није веће од 10 евидентираних грла крмача; да имају рачуне о набавци репродуктивног материјала за вештачко осемењавање односно извршеним ветеринарским услугама. Подносилац пријаве је у обавези да достави потврду надлежног општинског органа о измиреним доспелим обавезама на име локалних јавних прихода.

2.1.7. Специфични критеријуми: Постојањем потребе за пружањем подстицаја што већем броју пољопривредних произвођача - сточара, општи критеријуми су елиминаторни и представљају специфичне критеријуме, уз следећа ограничења: немају право на коришћење бесповратних средстава следећа лица: сточари који имају више од 15 евидентираних грла млечних крава и сточари који имају више од 10 евидентираних грла крмача. Чланови Комисије за развој пољопривреде општине Сента немају право на коришћење бесповратних средстава. Подносилац пријаве може да поднесе пријаву у оквиру ове мере, а за осемењавање само једне врсте животиња. Подношење пријаве у оквиру ове мере, искључује право подношења пријава у оквиру других мера обухваћених овим Програмом.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова пољопривредног газдинства 3 или већи од 3	да	2
2	Сточар који поседује од 1 до 5 грла крмача	да	2
3	Сточар који поседује од 1 до 8 грла млечних крава	да	2
4	Сточар који поседује од 6 до 10 грла крмача	да	1
5	Сточар који поседује од 9 до 15 грла млечних крава	да	1
6	Сточар лице женског пола	да	2
7	Сточар старости до 30 година	да	4
8	Сточар старости од 31 до 40 година	да	2
9	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова и у тренутку подношења пријаве располажу са једнаком површином пољопривредног земљишта, предност има подносилац који је раније поднео пријаву.	да	
10	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова, предност има подносилац који у тренутку подношења пријаве располаже са мањом површином земљишта.	да	

2.1.10. Интензитет помоћи: За доделу регреса за набавку репродуктивног материјала за вештачко осемењавање и извршене ветеринарске услуге, укупно опредељена подстицајна средства износе 850.000,00 динара. Интензитет помоћи је 100% од укупних трошкова, а највише до 20.000,00 динара са пдв-ом по кориснику.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених пријава

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране општине Сента. Председник општине Сента на предлог Комисије за развој пољопривреде општине Сента, у зависности од расположивости финансијских средстава, расписује јавни позив за достављање пријава, са дефинисаним условима и роковима за подношење истих. По истеку рока за подношење пријава, Одељење за привреду и локални економски развој Општинске управе општине Сента, обрађује поднете захтеве, процењује, комплетира, проверава исправност и веродостојност приложених докумената по свакој појединачној пријави. По претходно поменутој административној провери, Комисија за развој пољопривреде општине Сента формирана од стране председника општине Сента ће вршити оцену пристиглих пријава, те дати предлог председнику општине Сента за доношење Одлуке о додели средстава. Комисија за развој пољопривреде врши надзор над наменским утрошком додељених подстицајних средстава.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Подацима утврђеним Пописом пољопривреде из 2012. године, анализом стања на терену, те узимањем у обзир свих природних фактора који детерминишу развој пољопривреде на територији општине Сента, наметнула се потреба за пружањем подстицаја пољопривредним произвођачима, а у области сточарства и пчеларства. Све именице које се код ове мере користе у мушком роду, истовремено обухватају и именице у женском роду.

2.2.2. Циљеви мере: Циљ ове мере јесте пружање подршке регистрованим пољопривредним произвођачима - носиоцима комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава у виду: финансирања набавке квалитетних говеда, оваца, коза и свиња товних раса; финансирања набавке опреме за пчеларство.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Ова мера је у складу са Националном програмом за рурални развој.

2.2.4. Крајњи корисници: Физичка лица - регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Сента - носиоци комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава, која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, са пребивалиштем на територији општине Сента.

2.2.5. Економска одрживост: Подносилац пријаве није у обавези да приликом подношења пријаве приложи бизнис план.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Подносиоци пријаве, претходно дефинисани крајњи корисници, морају испуњавати опште критеријуме: да су уписани у регистар пољопривредних газдинстава и да се налазе у активном статусу; да имају пребивалиште на територији општине Сента; да бројно стање грла на пољопривредном газдинству у тренутку подношења пријаве није мање од 3 евидентирана грла говеда, није мање од 10 евидентираних грла оваца, није мање од 10 евидентираних грла коза, није мање од 5 евидентираних грла свиња товних раса. Код подношења пријаве за финансисирање набавке опреме за пчеларство - достављање доказа да у свом власништву имају најмање 5 кошница евидентираних у централној бази Управе за ветерину. Подносилац пријаве је у обавези да достави потврду надлежног општинског органа о измиреним доспелим обавезама на име локалних јавних прихода.

2.2.7. Специфични критеријуми: Постојањем потребе за пружањем подстицаја што већем броју пољопривредних произвођача - сточара и пчелара, општи критеријуми су елиминаторни и представљају специфичне критеријуме, уз следећа ограничења: прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства чије бројно стање грла у тренутку подношења пријаве, броји од 3 до 100 евидентираних квалитетних грла говеда, од 10 до 300 евидентираних квалитетних грла оваца, од 10 до 300 евидентираних квалитетних грла коза, или од 5 до 100 евидентираних квалитетних грла свиња товних раса. Прихватљиви корисници у сектору пчеларства треба да имају најмање 5, а највише 500 евидентираних кошница у централној бази Управе за ветерину. Чланови Комисије за развој пољопривреде општине Сента немају право на коришћење бесповратних средстава. Подносилац пријаве може да поднесе пријаву у оквиру ове мере, а за набавку само једне врсте животиња, односно за реализацију само једне инвестиције. Подношење пријаве у оквиру ове мере, искључује право подношења пријава у оквиру других мера обухваћених овим Програмом.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова пољопривредног газдинства 3 или већи од 3	да	2
2	Пчелар који поседује од 5 до 50 кошница	да	2
3	Пчелар који поседује од 51 до 100 кошница	да	1
4	Сточар или пчелар женског пола	да	2
5	Сточар или пчелар старости до 30 година	да	4
6	Сточар или пчелар старости од 31 до 40 година	да	2
7	Сточар који поседује од 10 до 30 грла коза	да	2
8	Сточар који поседује од 10 до 50 грла оваца	да	2
9	Сточар који поседује од 16 до 30 грла свиња товних раса	да	1
10	Сточар који поседује од 3 до 8 грла говеда	да	2
11	Сточар који поседује од 31 до 50 грла коза	да	1
12	Сточар који поседује од 5 до 15 грла свиња товних раса	да	2
13	Сточар који поседује од 51 до 100 грла оваца	да	1
14	Сточар који поседује од 9 до 20 грла говеда	да	1
15	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова и у тренутку подношења пријаве располажу са једнаком површином пољопривредног земљишта, предност има подносилац који је раније поднео пријаву.		
16	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова, предност има подносилац који у тренутку подношења пријаве располаже са мањом површином земљишта.		

2.2.10. Интензитет помоћи: За набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња товних раса, укупно одређен износ подстицајних средстава износи 2.000.000,00 динара. Интензитет помоћи је 100% од укупних трошкова, а највише до 40.000,00 динара са пдв-ом по кориснику. За набавку опреме за пчеларство, укупно одређен износ подстицајних средстава износи 900.000,00 динара. Интензитет помоћи је 100% од укупних трошкова, а највише до 30.000,00 динара са пдв-ом по кориснику.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених пријава

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране општине Сента. Председник општине Сента на предлог Комисије за развој пољопривреде општине Сента, у зависности од расположивости финансијских средстава, расписује јавни позив за достављање пријава, са дефинисаним условима и роковима за подношење истих. По истеку рока за подношење пријава, Одељење за привреду и локални економски развој Општинске управе општине Сента, обрађује поднете захтеве, процењује, комплетира, проверава исправност и веродостојност приложених докумената по свакој појединачној пријави. По претходно поменутој административној провери, Комисија за развој пољопривреде општине Сента формирана од стране председника општине Сента ће вршити оцену пристиглих пријава, те дати предлог председнику општине Сента за доношење Одлуке о додели средстава. Комисија за развој пољопривреде врши надзор над наменским утрошком додељених подстицајних средстава.

2.3. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.3.1. Образложење: Подацима утврђеним Пописом пољопривреде из 2012. године, анализом стања на терену, те узимањем у обзир свих природних фактора који детерминишу развој пољопривреде на територији општине Сента, наметнула се потреба за пружањем подстицаја пољопривредним произвођачима, а зарад стицања неке врсте сигурности путем осигурања усева, плодова, вишегодишњих

засада и расадника. Све имицице које се код ове мере користе у мушком роду, истовремено обухватају и имицице у женском роду.

2.3.2. Циљеви мере: Циљ ове мере јесте пружање подршке регистрованим пољопривредним произвођачима - носиоцима комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава у виду осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада и расадника.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Ова мера је у складу са Националном програмом за рурални развој.

2.3.4. Крајњи корисници: Физичка лица - регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Сента - носиоци комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава, која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, са пребивалиштем на територији општине Сента.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац пријаве није у обавези да приликом подношења пријаве приложи бизнис план.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Подносиоци пријаве, претходно дефинисани крајњи корисници, морају испуњавати опште критеријуме: да су уписани у регистар пољопривредних газдинстава и да се налазе у активном статусу; да имају пребивалиште на територији општине Сента; да се предмет осигурања налази на територији општине Сента. Подносилац пријаве је у обавези да достави потврду надлежног општинског органа о измиреним доспелим обавезама на име локалних јавних прихода.

2.3.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за коришћење средстава по овој мери подразумевају да: регистровани пољопривредни произвођачи имају закључен уговор о осигурању са осигуравајућом организацијом и потврду осигуравајуће организације о износу премије осигурања, која доспева за наплату у 2022. години у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године. Подношење пријаве у оквиру ове мере искључује право подношења пријава у оквиру других мера обухваћених овим Програмом.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова пољопривредног газдинства 3 или већи од 3	да	2
2	Пољопривредни произвођач који осигурава пољопривредно земљиште до 5 ha	да	4
3	Пољопривредни произвођач који осигурава пољопривредно земљиште од 11 до 20 ha	да	2
4	Пољопривредни произвођач који осигурава пољопривредно земљиште од 6 до 10 ha	да	3
5	Пољопривредни произвођач лице женског пола	да	2
6	Пољопривредни произвођач старости до 30 година	да	4
7	Пољопривредни произвођач старости од 31 до 40 година	да	2
8	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова и у тренутку подношења пријаве располажу са једнаком површином пољопривредног земљишта, предност има подносилац који је раније поднео пријаву.		
9	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова, предност има подносилац који у тренутку подношења пријаве располаже са мањом површином земљишта.		

2.3.10. Интензитет помоћи: Укупно опредељена подстицајна средства за ову меру износе 400.000,00 динара. Интензитет помоћи за полисе осигурања од штета на усевима, плодовима, вишегодишњим засадима и расадницима износи 40% од висине премије осигурања, а највише до 20.000,00 динара.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Величина осигураних површина у ha од штете на усевима, плодовима, вишегодишњима засадима, расадницима
2	Укупан број подржаних газдинстава

2.3.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране општине Сента. Председник општине Сента на предлог Комисије за развој пољопривреде општине Сента, у зависности од расположивости финансијских средстава, расписује јавни позив за достављање пријава, са дефинисаним условима и роковима за подношење истих. По истеку рока за подношење пријава, Одељење за привреду и локални економски развој Општинске управе општине Сента, обрађује поднете захтеве, процењује, комплетира, проверава исправност и веродостојност приложених докумената по свакој појединачној пријави. По претходно поменутој административној провери, Комисија за развој пољопривреде општине Сента формирана од стране председника општине Сента ће вршити оцену пристиглих пријава, те дати предлог председнику општине Сента за доношење Одлуке о додели средстава. Комисија за развој пољопривреде врши надзор над наменским утрошком додељених подстицајних средстава.

2.4. Назив и шифра мере: 601 Суфинансирање закупа пијачног простора

2.4.1. Образложење: Подацима утврђеним Пописом пољопривреде из 2012. године, анализом стања на терену, те узимањем у обзир свих природних фактора који детерминишу развој пољопривреде на територији општине Сента, наметнула се потреба за пружањем подстицаја пољопривредним произвођачима, а ради лакшег пласирања произведених пољопривредних производа. Све именице које се код ове мере користе у мушком роду, истовремено обухватају и именице у женском роду.

2.4.2. Циљеви мере: Циљ ове мере јесте пружање подршке регистрованим пољопривредним произвођачима - носиоцима комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава у виду суфинансирања закупа пијачног простора.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 10/13, 142/14, 103/2015 и 101/2016), Националном стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024 и Националним програмом за пољопривреду. Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком и представља подршку локалним пољопривредним газдинствима.

2.4.4. Крајњи корисници: Физичка лица - регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Сента - носиоци комерцијалних породичних пољопривредних газдинстава, која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, са пребивалиштем на територији општине Сента.

2.4.5. Економска одрживост: Подносилац пријаве није у обавези да приликом подношења пријаве приложи бизнис план.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Подносиоци пријаве, претходно дефинисани крајњи корисници, морају испуњавати опште критеријуме: да су уписани у регистар пољопривредних газдинстава и да се налазе у активном статусу; да имају пребивалиште на територији општине Сента. Подносилац пријаве је у обавези да достави потврду надлежног општинског органа о измиренем доспелим обавезама на име локалних јавних прихода.

2.4.7. Специфични критеријуми: Постојањем потребе за пружањем подстицаја што већем броју пољопривредних произвођача, општи критеријуми су елиминаторни. Подносиоци пријаве, претходно дефинисани крајњи корисници, морају испуњавати специфичне критеријуме: да поседују уговор о закупу пијачног простора за 2022. годину са Јавним комуналним стамбеним предузећем Сента; да поседују рачун о измиренем обавезама закупа пијачног простора за 2022. годину. Чланови Комисије за развој пољопривреде општине Сента немају право на коришћење бесповратних средстава. Подношење пријаве у оквиру ове мере, искључује право подношења пријава у оквиру других мера обухваћених овим Програмом.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Суфинансирање закупа пијачног простора

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова пољопривредног газдинства 3 или већи од 3	да	2
2	Пољопривредни произвођач који обрађује до 2 ха пољопривредног земљишта	да	4
3	Пољопривредни произвођач који обрађује од 2 до 5 ха пољопривредног земљишта	да	2
4	Пољопривредни произвођач лице женског пола	да	2
5	Пољопривредни произвођач старости до 30 година	да	4
6	Пољопривредни произвођач старости од 31 до 40 година	да	2
7	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова и у тренутку подношења пријаве располажу са једнаком површином пољопривредног земљишта, предност има подносилац који је раније поднео пријаву.		
8	Уколико 2 или више подносилаца пријава имају једнак број бодова, предност има подносилац који у тренутку подношења пријаве располаже са мањом површином земљишта.		

2.4.10. Интензитет помоћи: За суфинансирање закупа пијачног простора, укупно опредељена подстицајна средства износе 850.000,00 динара. Интензитет помоћи је 100% од укупних трошкова, а највише до 15.000,00 динара са пдв-ом по кориснику.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених пријава

2.4.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране општине Сента. Председник општине Сента на предлог Комисије за развој пољопривреде општине Сента, у зависности од расположивости финансијских средстава, расписује јавни позив за достављање пријава, са дефинисаним условима и роковима за подношење истих. По истеку рока за подношење пријава, Одељење за привреду и локални економски развој Општинске управе општине Сента, обрађује поднете захтеве, процењује, комплетира, проверава исправност и веродостојност приложених докумената по свакој појединачној пријави. По претходно поменутој административној провери, Комисија за развој пољопривреде општине Сента формирана од стране председника општине Сента ће вршити оцену пристиглих пријава, те дати предлог председнику општине Сента за доношење Одлуке о додели средстава. Комисија за развој пољопривреде врши надзор над наменским утрошком додељених подстицајних средстава.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	рзс*
Регион	Регион Војводине	рзс*
Област	Севернобанатска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	293 km	рзс*
Број насеља	5	рзс*
Број катастарских општина	3	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	Нема	
Демографски показатељи		
Број становника	22100	рзс**
Број домаћинстава	9.383	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	75	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-8,8	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	Не постоји податак	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13,80	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21	рзс**
Просечна старост	43	рзс*
Индекс старења	148	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	16	рзс*
Основно образовање (%)	24	рзс*
Средње образовање (%)	46,5	рзс*
Више и високо образовање (%)	13,5	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	Не постоји податак	Процена
Природни услови		
Релеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Чернозем, слатинаста земљишта, делувијално-алувијални наноси	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	588	Интерни
Средња годишња температура (oC)	-1,3 - 22,8	Интерни

Хидрографија (површинске и подземне воде)	Површинске воде: река Тиса - највећи природни водоток, речица Чик, каналска мрежа за одводњавање и наводњавање. о подземним водама немамо прецизне податке.	Интерни
Површина под шумом (ha)	31,83 ha	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	0,108	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	Не постоји податак.	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	Не постоји податак.	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	1.783	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	1.968	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	Не постоји податак.	
- правна лица и предузетници (%)	Не постоји податак.	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	20989 ha	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	71,63	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	20989,53 ha	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Жито 14342,91 ha; индустријско биље 2975,22 ha + шећерна репа 1181,43 ha; поврће 315,26 ha; крмно биље 1185,03 ha; остало 16,53 ha.	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	Не постоји податак.	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	Нема.	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	Не постоји податак.	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	Не постоји податак.	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	16428 ha	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	2570 ha	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	Не постоји податак.	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	3417 ha	Интерни
- физичка лица (%)	1097,4 ha	Интерни
- правна лица (%)	2319,6 ha	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	76.041 ком	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	14.045 ком	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	6.926 ком	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	334 ком	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	Не располажемо прецизним подацима, али претпоставка је да се минерално ђубриво и средства за заштиту биља користе на укупно коришћеном пољопривредном земљишту површине 20989,53 ha.	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	Број чланова породице и рођака који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству 1.677.	рзс***

(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	Не постоји податак.	рзс***
Годишње радне јединице (број)	Број стално запослених на породичном газдинству: 30, на газдинству правног лица 229.	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	4	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	5 t	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	Не постоји податак.	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	Не постоји податак.	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	55 km	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	7.120	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	8.195	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	6.874	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	Не постоји податак.	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	Не постоји податак.	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	.	рзс*
Број становника на једног лекара	18	рзс*
Број корисника социјалне заштите	2.330	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	2.330	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	1.500	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	34.117	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	Сва ПГ	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 320-40-09488/2022-09
Датум: 14. октобар 2022. године
Београд
Немањина 22-26

ОПШТИНА СЕНТА
- Председник-

СЕНТА

У прилогу дописа достављамо Решење о давању претходне сагласности на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину број: 320-40-09488/2022-09 од 14. октобра 2022. године, које је ово министарство донело на основу захтева који је доставио председник општине Сента, дописом број: 320-23/2022-I од 6. октобра 2022. године, као и копију Предлога програма на који је дата сагласност, који је саставни део Решења.

Сенат Махмудовић
по овлашћењу министра
број: 119-01-4/26/2020-09
од 9. децембра 2020. године

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Број: 320-40-09488/2022-09
Датум: 14. октобар 2022. године

Београд
Немањина 22-26

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14 и 103/15 и 101/16),

По овлашћењу министра број: 119-01-4/26/2020-09 од 9. децембра 2020. године државни секретар у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

РЕШЕЊЕ

о давању претходне сагласности на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину

I

Даје се претходна сагласност на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину (у прилогу Решења и чини његов саставни део), који је овом министарству доставио председник општине Сента, дописом број: 320-23/2022-I од 6. октобра 2022. године.

II

Ово решење доставити председнику општине Сента, на даљу надлежност.

Образложење

Председник општине Сента, дописом број: 320-23/2022-I од 6. октобра 2022. године, доставио је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ради давања претходне сагласности, Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Сента за 2022. годину (у даљем тексту: Предлог програма).

Чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16 - у даљем тексту: Закон), прописано је да органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. став 3. Закона прописано је да се средства за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја.

Одредбом члана 13. став 4. Закона прописано је да програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Чланом 13. став 5. Закона прописано је да подршка спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом за рурални развој и Националним програмом за пољопривреду.

Имајући у виду чињеницу да нису донети национални програми руралног развоја и за пољопривреду за следећи програмски период, не постоји важећи национални програм са којим је могуће извршити упоређивање достављеног Предлога програма, односно утврдити усклађеност мера подршке које су наведене у достављеном Предлогу програма.

Имајући у виду да су достављеним Предлогом програма утврђене мере подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Сента да су средства обезбеђена у буџету општине Сента, као и да мере утврђене Предлогом програма нису у супротности са одредбом члана 13. став 1. Закона, којим је јасно прописано које врсте мера подршке не могу да утврђују органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, решено је као у диспозитиву.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Сенад Махмутовић
по овлашћењу министра
број: 119-01-4/26/2020-09

од 9. децембра 2020. године